

SZABOLCS

Fő szerkesztő: **Dr. KOMJÁTHY KÁZMÉR**

TÁRSADALMI HETILAP.

Felelős szerkesztő: **SZALAY BÉLA**

ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 8 KORONA. EGYES SZÁM 16 FILLÉR.
TANITÓKNAK ÉS JEGYZŐKNEK EGÉSZ ÉVRE 4 KORONA.
TELEFONSZÁM: 284.

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN. — HIRDETÉSEK NÉGYZETCENTI-
MÉTERE 5 FILLÉR; TÖBBSZÖRI KÖZLÉSNEK ÁRENGEDMÉNY.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETHLEN-UTCZA 12. SZÁM. TELEFONSZÁM: 284

A mi nagy veszedelmünk.

Ha csak felületesen figyeljük is társadalmunk dynamikáját, abba a kegyetlen igazságba botlunk bele, hogy Magyarországon idegizgató, kegyetlen hajtóvadászat folyik a pénzért a gyengébb, a becsületesebb, a szegényebb osztályok rovására. Nálunk mindenki vigéc, mindenki utazik valamiben. Mintha találó lenne Eötvös József br. fotográfiaja e szörnyű dulakodásról, melyet e mondatban tart szemünk elé: „a gazdag és szegény, ha különböznek is egymástól lelkük alapja egy marad s rongyokban úgy, mint a divatos köntösben egy filozófia járja — a legvastagabb materializmus“.

Az ember két részből áll, testből és lélekből. A vigécek is kétfélék; de ha az ember három részből állana, a vigécek is háromfélék lennének. Az utazók egyik elbizakodott bandája az emberek lelkét rohanja meg s rávetve magát, kiöl abból minden hitet, érzéket a becsület, önfeláldozás, önmegtagadás iránt s miután elsinkófalta, le-

járta, kompromitálta azokat a nagy elveket, azokat az erős alapokat, melyek a történelmi Magyarország eddigi fönmaradását biztosították, azzal kérkedik naivul, hogy ő ezzel valami világokat megváltó szabadságharcot küzdött végig. A másik vigéc-horda a társadalmi egyedek testére, egészségére, fizikai erejére utazik, abból szeretne pénzelní s ezek az élet tekervényes utain lesbe állva, megvámolják a nyomoruságot, a létért való küzdelem kemény harcában alulmaradottokról lenyuzzák a bőrt az utolsó cafatig, s azután a könnyű megélhetés hazug jelszavaival dopingolva az áldozatot kiküldik Amerikába.

Ha Columbus Kristóf nem kötött volna ki szerencsésen 1492. október 12-én San-Salvator szigetén, talán nem lett volna baja a kir. ügyészségnek a Falk és Társa hamburgi hajóstársasággal, mely kivándorlásra csábító körlevelekkel árasztotta el a napokban Szabolcsvármegyét, lévén az emberanyagra roppant éhes. A brutális kizsákmányolási manőver most az egyszer talán nem hoz a konyhára semmit. Mert mégis vérfagyasztó cinizmus kell ahhoz, hogy embertársainkat

lehetetlen helyzetekbe sodorjuk, csak azért, hogy elszállításukból hasznunk legyen. Így a temetkezési vállalat orgyilkosokat bérelhet föl, a tűzoltók és ácsok fölcsaphatnak gyujtogatóknak, az orvosok és gyógyszerészek megmérgezhetik a tápanyagokat, ha a kivándorlási vállalatok csábitgatási és raffinériái megengedhetők és jogosak.

Sokan a kivándorlás nagy kérdését Malthus elméletével gondolják elintézettnak. Ez elmélet szerint ugyanis az élet fenntartására szükséges javak és az emberek szaporodása nem állanak arányban egymással, mert az egyik arithmetikai haladvány szerint nő, a másik geometriai haladvány szerint. Hogy a helyes arány helyre álljon, nagy kiegyenlítő folyamatokra van szükség, melyeket a betegség, kolera, pestis, háboru és kivándorlás indítanak meg és hajtanak végre. Sokan elpusztulnak, kiselejteződnek, így s nagy tömegek vonulnak olyan területekre, ahol a fönti két tényező egymáshoz való viszonya egyénileg kedvezőbb. S ez szükséges, ez az emberek földön való elhelyezkedésének változhatatlan szociológiai törvénye

Gördülő Hexameterek.

Kállay András Ur Ó Méltóságának
Uj Munkájához.

Kállay Andrásnak megrezdült élete-fája
S róla gyümölcs hullott gazdagon és
gyönyörűn.

Drága tapasztalatok tündöklő gyöngy-
sorozatját

Gondos kétkeze most szép koszorúba füzé.

Bölcs, nagy gondolatok gazdagtárháza e
nagy mű;

Uj Tripartitum, uj ragyogó Kalauz.
Hármas könyvének háromszinü mátkaruhája;

Méltán illik rá a honi szép tricolor.
Hit, haza, társadalom volt mindig csil-
laga néki;

E három szentség gyujtja, hevíti szivét.

Olvassátok azért! Gyönyörűség száll
szívetekbe,
S általa fényre derül: hit, haza,
társadalom!

Dömötör György,
kisvárdai plebános.

Megtérés.

Irta: Lara.

— Csak egészséges volnék, már szabadna beszélnem, hogy lábaid elé rakhassam szegény szívem minden háláját azért a nagy jószágért, amellyel irányomban vagy. Szívem most már a tied, tied ismét osztatlanul, egészen, hozzád fűzi nemcsak a szerelem, de a hála is . . .

. . . Igen, ezt mondta, épen most, még most is füleibe cseng édes szava. És még sem mer hinni. A fájdalom óh hányszor

széttépte már legszebb, legkedvesebb reményárait, kiölt belőle mindent, nem hagyva más mint kiolthatatlan vágyat, hogy az övé legyen. Tudta ő azt mindig, hogy majd egyszer vissza fog térni hozzá, éveken keresztül e tudat volt éltetője és most, midőn bizonyos benne, mégis kételkedik, hátha álom az egész.

Gyermekek voltak mindketten, Dezső már akkor kitűnt éles megfigyelő tehetségével, de szegény volt, nem tanulhatott, legfeljebb óriási nélkülözések mellett, emberfeletti küzdelemmel. De nem volt nyugta, az igazi lángelme heves küzdelemre kelt benne a természetszerű féltékenységgel s mindaddig nem tudott határozni, míg szívében az első, gyermekszerelemmel fel nem támadtak a merész ábrándok is.

Ő, az unokatestvére volt az, ki mélyen érző szívébe tiltette az első rajongó szerelem örökzöld virágait. Nagyon jól e...

UJ ÉS HASZNÁLT ISKOLAI KÖNYVEK

AZ ÖSSZES DEBRECZENI ÉS VIDÉKI ISKOLÁK RÉSZÉRE KAPHATÓK

CSÁTHY FERENCZ KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 8. SZÁM.

Lapunk kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és Rottaridesz Istvánné tőzsdéjében.

Mai számunk 8 oldalra terjed

amely indokolja és szükségessé teszi a kivándorlást.

Ezt az elméletet sokan készpénznek veszik, mert nem láttak még bele a teoriák gyártásának boszorkányos serpenyőjébe. Ez az elmélet is úgy született, mint a többi divatból kiment, melyekről érdekesen írja Gogoly: „a tudós eleinte úgy jár el, mint valamely nem közönséges csaló: szerényen, mérsékeltlen kezdi, majd vakmerő lesz, felbuzdul, komázva beszél a régi szerzőkkel, kérdéseket tesz nekik és maga felel meg azok helyeit, egészen megfeldelve, hogy félénk találgatással kezdte s végül azt hiszi, hogy mindent lát, hogy a dolog világos“.

A malthuzianizmust is csak így, endenciózusan tákolta össze szerzője. Nem állván rendelkezésére a szükséges statisztikai adathalmaz, részleges helyi érdekű megfigyeléseire építette föl egész népesedési elméletét, melynek így kiinduló gondolata téves.

Oppenheimer döngöztvén e rendszert, kimutatja, hogy a népesedés sűrűsödésével az élet fentartására szükséges javak gyarapodása sok esetben lépést tartott, sőt néha meg is előzte azt.

De ha mindezekről el is tekintünk, Malthus elméletével nem szabad indokolni a kivándorlás szükségességét. Ugyanis az élet fentartására szükséges javaknak William Pelty szerint a munka az apja és Marx szerint a föld az anyja. Akár az egyiket, akár a másikat vizsgálva, sehogy sem vonhatunk le oly értelmű következtetést, mely a kivándorlás kívánatosságát involválná.

A föld még Európában sincs úgy kihasználva, mint ahogy lehetne, írja Bebel. Magyarországon rengeteg természeti erő hever kiaknázatlanul, amit azok siratnak leg-

jobban, akik a mérvadó körök ezirányu fölserkentése körül hiába fáradoznak, Liebig állítja, hogy a meglevő élelmiszerforrásoknak a tudományos a munka alkalmazásával való kihasználása nem ismer korlátokat és mindennap új felfedezéseket és találmányokat hoz, melyek a táplálékszerzés forrását gyarapítják.

A munka szempontja nem engedi, hogy a munkaerő idegenben értékesüljön, mert ez is van olyan fontos érték és tényező, mint a termőföld. Sőt ha a földben szenvedett területi veszteség érzékenyen érint, a munkaerők elvesztése még nagyobb veszteség kell hogy legyen. Azt mondják, külföldi politikánkat nem vezeti terjeszkedési vágy, tehát legyünk következetesek és ne engedjük elpocsékolni azt a rengeteg munkaerőt, mely a bizonytalan tengeri uton idegen hazába érve, csak tapogatózik, sorvad és pusztul. Csak vállalkozó szellem, ipari ránevelés, intenzivebb gazdálkodás, egészségesebb politika kellene nekünk, hogy a kivándorlók száma a minimumra redukálódjék.

Hey Frigyes cs. és kir. kormánytanácsos a napokban közzétett értekezésében (címe: Kivándorlási ügyünk és sérelmei) kiszámítja, hogy csak háromezerezer kivándorlót véve alapul — pedig idegenbe szakadt honfitársaink száma felülhaladja az egy milliót — Magyarország 872 millió koronát veszített munkaerőben, mellyel szemben a kivándoroltak által hazájukba ellenértékül visszaküldött pénzérték legfeljebb 300 millió koronát tesz ki. S ez a büntetni való könnyelműségből és nemtörődömségből eredő erő-pocsékolás 1905-ben oly döbbenetes arányokat öltött, hogy míg népességünk természetes szaporulata 7.6% volt, addig a

kivándorlás 7.9% szökkent föl, úgy hogy itt már az ország néptelenedése, depopulációja kezdődött.

S mi volt a sorsuk a kivándoroltaknak? Észak-Amerikába terelt, nagyjából mezőgazdasági kivándorlóink bányai és gyáripari foglalkozásra szorítva nem bírták elviselni a foglalkozás változtatásával járó megrázkódtatást. Ludvig konzul jelentése szerint egyetlen amerikai gyári üzemben, mely átlag 800 munkást foglalkoztatott, egy év alatt 1200 munkás pusztult el. Bbizonyított dolog, hogy az északamerikai ipar molochja évenként közel 500 ezer emberéletet követel áldozatul.

Borzalmas képet nyújtja továbbá Amerika társadalmi életének az alábbi adat, mely szintén Hey füzetében található. Az Egyesült Államokban több mint 250 ezer ember iparszerűleg üzi a rablást és gyilkolást, kiknek áldozata évenként mintegy tíz ezer ember, s mely bűneseteknek alig 2 százalékát sikerül az államrendőrségnek megtorolnia. Ugyancsak ő számította ki, hogy az utolsó három évben Észak-Amerikában többen estek el a gyilkosok kezétől, mint angol ember a bur háborúban.

Ahol ilyen kegyetlen szilajsággal tombol a létért való küzdelem, ahol minden bokorból ezer veszély les ránk, oda küldik, tuszkolják, csalogatják a mi testvéreinket azok a lelketlen vigéchordák, nem felsőbb szociológiai szempontból, sem humanizmus, hanem a rebach-ért. Ökölbe szorul a kezünk, ha olvassuk, hogy min fordul meg a kivándorlók boldogulása. Dél-Amerikában ez előbb vázolt hátrányos körülmények nem nehezdednek oly súlyosan elszakadt honfitársainkra, mint Észak-Amerikában, de „az

rá; egy este, ábrándbeli tavaszi holdas este volt, együtt sétáltak a kis falu utcáján. Akkor beszéltek először szerelmükről, a jövőről. Ő elragadtatva szólt:

Elmegyek, Margit! Igen, elmegyek érzem, tudom, hogy van bennem tehetség. Tanulni, dolgozni fogok, bámulatba ejteni képeimmel az országot. Ugy-e, boldog leszesz, ha híres ember lesz belőlem, de én is az leszek ám, mert akkor eljövök érted s együtt fogjuk élvezni a dicsőséget s ha engem legjobban ünnepelnek, lábaid elé borulok s büszkén kiáltom oda a világnak: Ime, nézzétek, én, aki szellememmel uralkodom fölöttetek, rabszolgája vagyok az én királynőmnek. Örülni fogok, ha csak rám nézsz, rám mosolyogsz . . .

És elment.

Irtá aztán a sok panasszal telt levelet, mert rögzös volt a pálya, melyre lépett s eleinte nem hozott mást, tövist, szenvedést csupán.

Göröngyös pálya és rossz emberek, óh hányszor széttépik illuzióinkat!

De ott volt mindenik levélben a bizalom is. Tudott bizni a jövőben mert szeretett.

Telve volt mindenik levél áradó szerellemmel, mely illeti őt.

Milyen jó is visszaemlékezni ezekre a boldog időkre; még most végigszántja halvány arcát a boldog visszaemlékezés könyűje.

Küldött több képet is, melyeknek a nő alak mindenütt ő volt, őt ábrázolta, midőn távozóban búcsút int s ő zokogva dől kis házuk kapujához.

Ott vannak e képek most is szobájában. Od' aggatta őket ágya fölé, minden nap friss virág-koszorúval övezve körül. E képek voltak az ő oltára a kis hervatag virágkoszorúk az ő lángoló szerelmének örök áldozatai.

És e levelek jöttek néhány évig. Az utolsók már csak ábránddal voltak telve, visszaemlékezéssel a gyermekszerelemre s a

lányka megértette belőlük, hogy nem a régi szerelem heviti már eltávozott kedvesét, hogy nem őt szereti már.

Azután elmaradtak ezek a levelek is, de annál többet irtak az újságok Bokor Dezsőről, az idegenbe szakadt tehetséges magyar festőről.

Óriási feltűnést keltett a Festő csókja c. képével. Egy fantasztikus kép volt ez, mely nem annyira tárgyával, mint színeinek bizarr összhangjával érte el a hatást.

Ott térdel a férfi a gyönyörűséges szép asszony előtt, karjait ölelésre tárva; csókra szomjazva, epekedően nézve fel rá. Az asszony pedig észvesztően mosolyg, míg kezével tagadólag int. A hazai lapok is hozták a képmását, szemtelen indiskrécióval mesélve hozzá, hogy az asszony eredetije él, ott Münchenben valami gazdag kereskedőnek özvegye s most a festő kedvese.

Mint keserves törzsúrás, hatott e hír a szegény Margitra. Szerette volna nem hinni,

Az eredeti Melichár „Unicum-Drill“ vetőgépek, a világhírű Bächer-acélekék, hullámos tárcsás boronák, a kombinált soros műtrágya-vetőgépek (sorba vet, sorba trágyáz.)

Ráhmer Sándornál Debreczen,

**Kizárólagos raktára:
Piac-utca 43. szám, a Dreher mellett,
Bächer—Melichár gépgyárának fióktelepe.**

észak-amerikai kivándorlási irányhoz ez idő szerint tovább is ragaszkodni fognak, mértékadó tényezőnk, mert erről az áthajózási díjakból eredő jövedelem megtartása kedvéért a német hajóstársaságok ügynöki és jutalékrendszere gondoskodik". (Hey F.) Tehát az ügynökökön, meg a jutalékon fordul meg a szegény ember sorsa!

A természet, jog és a legprimitívebb közgazdasági politika első parancsa követeli tehát, hogy hazánkban bujkáló kivándorlási ügynökh: dat torkon ragadja a hatóság és befojtsa azt a szirén-hangot, mellyel a munkás magyar népet akarja elbódítani. Az állam pedig vegye kezébe az egész kivándorlási nagy kérdést, ne elégedjék meg rendőri és kereskedelmi szempontból ajánlatos preventív intézkedések megtételével, hanem munkásvédelmi álláspontra helyezkedve, törölje el az ügynökséget, csak az állam közegeinek engedje meg, hogy a néppel ez irányban érintkezék és nyujtsanak segédkezet a Katholikus Egyesületek Országos Szövetségének kebelében alakult szent Rafael-egyletnek, mely a visszatartathatlan kivándorlókat tanáccsal, utbaigazítással látja el, megmenti a lelketlen zsarolók karmai közül és megvigasztalja, le-törli azok könnyeit, kik nem tudják elfelejteni a drága hazai földet sohasem. S talán ezen az ethikai szemponton van minden hangsúly, mert Chateaubriad szerint: „az sajnálja legjobban az apai házat, aki abban csak egy szalmafüdelet vesztett”.

Müller Jenő.

Hirdetések felvételnek a Szabolcs kiadóhivatalában.

Templommegáldás

Büdszentmihályon.

Amikor Józue száraz lábon átkelt a Jordánon, a folyó kiszikkadt ágyából, ropant köveket hordatott fel a partra, emlékoszlopba rakatta azokat és így szólt: Mikor megkérdenek titeket fiaitok: quid sibi volunt isti lapides? (mire valók e kövek?) feleljétek nekik: Itt fogytak el a Jordán vizei az Ur szövetségének szekrénye előtt.

Hazánk ősi, megszentelt tradícióiért a mai hazátlan és vallástalan időkben is elődeitől örökölt lelkesültséggel harcoló magyarság egyik legnagyobb, legtiszteletreméltóbb vezére is roppant kövekből emléket emelt a magyar Jordán partján, hogy ha majd a

késő unokák kérdezni fogják: quid sibi volunt isti lapides? ez az emlék hirdesse, hogy itt folytak el egy nagy magyarnak, egy mélyen vallásos hívőnek, egy gyöngéd lelkületű apának, a hon romlása, a vallásos lelkület pusztulása . . . és két korán letört lilium elvesztése fölött kesergő könnyei . . . az Ur és új örök szövetségének egyedül vigasztaló szekrénye előtt.

Hazaszeretete, vallásos lelkülete és két leányának sirján virrasztó szülői szelid emlékezetére állították Dessewffy Aurél gróffal Büdszentmihályon azt az utolsó porcikájáig is művészi kivitelű, arányaiban is hatalmas, szép római katolikus templomot, amely szeptember hó 2-án, a feledhetetlen Nóra grófnő halálának évfordulóján avatott fel az Isten dicsőségére és Szt.-Eleonóra tiszteletére.

Ünnepi színt öltött magára a község. Népe ott volt valláskülönbség nélkül, hogy büszke örömmel lássa az impozáns templom tornyáról, falairól s az előtte felállított diszes diadalkapuról lengedező nemzeti trikolt s hogy az új templomban elrebegehessen első imádságát az Urnak.

A felavató szertartást és az ünnepi főpapi misét, báró Vécsey Aurél József püspöki levéltáros, Lázár Béla szentszéki tanácsos, Kilczin Gábor tiszatardosi, Lackó István bodrogkereszturi, Krich Mihály tiszadada, Dömötör György kisvárdai, Vizer József tiszaezlári, Nagy Emil büdszentmihályi és Dessewffy Elemér tiszalöki plébánosok segédlete mellett Petrovics Gyula apátesperes, nyiregyházi plébános végezte, nagyméltóságú Szmracsányi Lajos egri érsek ur nevében, akit a nagy bibornok-érsek halálával lelkére szakadt gyásza akadályozott meg abban, hogy az új, ékes templomot régi óhaja szerint ő maga avathassa fel az Isten dicsőségére.

Az ünnepi szónok Dömötör György

de hát minden úgy mellette bizonyított: ritkán érkező levelek megváltozott hangja, szíve, minden, minden.

A szerelmes szív mindig talál mentséget, ő is hányszor megátkozta azt a rossz asszonyt, aki hálójába kerítette az ő tapasztalatlan kedvesét. Remélte mindig, hogy pillanatnyi eltévelyedés az egész s megváltozik, meg kell változnia, vissza kell hozzá térnie ismét.

S bár a bánat nem sorvasztotta el testben, — maradt a régi szép lány — csupán orcáinak viruló rózsái tűntek el, de nagyon megváltozott a viselkedése. Nem szaladgált ezután a virágos réteken, nem nevetett együtt a lombos erdőben a bűgő szerelmes vadgallal, hanem kis szobája enyhe csendjében ült órák hosszáig, gondolkozva arról, mit csinálhat vajjon az ő hű ideálja.

Egyszer csak jött aztán a hír, hogy Bokor Dezső, a festő, Pesten meglötte magát, — bántó részletességgel irták az ujságok

szerelem történetét, hogy szíve ott kinn az idegenben megtörött s haza jött meghalni. Menyasszonya, valami özvegy asszony csalta meg s érzékeny szíve nem bírta el a csalódást, golyót röpített agyába. Sebe azonban nem veszélyes — volt minden ujságban.

Tehát elérkezett az az idő, midőn megmutathatja, mennyire szereti. Sietett fel Pestre, hogy ápolja, hogy megmentse az életnek, elfelejtve, hogy másnak mentheti meg.

Milyen lassan dőcögött a vonat, egy örökkévalóság telt bele, míg végre ott állott a homályos vendéglői szobában, a beteg ágya előtt.

Midőn ott állott, megmozdult a beteg: — Te vagy az Liza? — kérdé — még itt is üldözsz, nem hagysz nyugodtan meghalnom. . . . Minek jöttél? . . . Megmondtad, hogy nem szeretsz . . . hogy gyűlölsz, utálsz, miért jöttél hát utánam . . .

Margit könnyes szemekkel nézett rá.

Liza — ez volt annak a rossz asszonynak a neve — tehát még most is rá gondol, csak vele foglalkozik lázálmaiban s nem jut eszébe sem, hogy ő is a világon van.

De nem vesztette el erejét. Ott ült éjjel-nappal a beteg ágya mellett. Ha lázában átkozódott, csak homlokára kellett kezét tennie, hogy azonnal megnyugodjék. Mindig azt gondolta, hogy az a másik van mellette, annak sugdosott szerelmes szavakat, mézédesszavakat.

. . . Ugy-e, szeretsz te, Liza?! . . . Látod . . . Megmondtam én neked, hogy eljön az az idő, midőn szeretnél, de én már akkor nem leszek, akkor már a hideg sir fog takarni.

Margit szemébe könnyek gyűltek . . . Ne sirj, — folytatá a beteg, lázmeleg kezét felé nyujtva, megbocsátok neked, mert kimondhatatlanul szeretlek . . . Megbocsátom, hogy behálóztál csak azért, hogy az örvénybe dobhass . . . Mert szeretlek,

Friedmann S. Sándor

Telefon 211.

cipőáruházába Nyiregyházán a legújabb amerikai és francia tavaszi cipőkülönlegességek megérkeztek.

Telefon 211.

kisvárdai plébános volt, aki költői szépségekben gazdag beszédével egyrészt a Megfeszítettnek szeretete iránt szent érzelmek tüzeit szólitotta fel a szivekben, más részt megkapóan, eleven színekben rajzolta meg annak az angyali lelkű leánykának alakját, aki menyasszonyi ruhájának, ennek a szép templomnak költségeit maga kezdte meg összerakogatni.

Istentisztelet után Dessewffy Aurél gróf és felesége szül. Károlyi Pálma grófnő az ősi kastélyban diszbedet adtak, amelyen jelen voltak: özv. báró Vécsey Józsefné szül. Dessewffy Blanka grófnő, Dessewffy Marianne grófnő, özv. báró Vay Arnoldné szül. Mikes Sarolta grófnő, Vécsey Eszter bárónő, gróf Cebrián Istvánné szül. Vécsey Magda grófnő, Kornis Ferencné, Dessewffy Dénes, Dessewffy Béla, Semsey László, Dessewffy Emil és István grófok, Kornis Ferenc, Bodnár István, Konrádi Lajos tábori lelkész, műszaki irodaigazgató, Rédey Lajos uradalmi tisztartó, Bálint János református lelkész, Büdszentmihály főjegyzője és főbírája s a templommegáldásnál jelen volt a papság.

A pezsgőnél felállott gróf Dessewffy Aurél s miután az ősi tradíciók kötelelősszerű megőrzésében, a vallásos lelkületben, a tényekben nyilatkozó hazaszeretben s korán elhunyt két leányuknak áldozó kegyeletben jelölte meg azokat a mélyen fekvő okokat, a melyek őt és nejét az új templomnak felállítására birták s kegyelettel emlékezett meg az egyház és a haza nagy halottjáról, a nemrégiben elhunyt egri bibornok-érsekről, aki gyönyörű Augszter-féle orgona ajándékozásával szintén részt kért magának az új templom költségeiből. A templomot Szmercsányi Lajos egri érsek nevében benedikáló Petrovics Gyula apátra, mint az érsek ur képviselőjére emeli poharát. Utána Petrovics Gyula mondott gyönyörűen felépíteli pohárköszöntőt, amely valóságos apotheosisa volt

szeretlek most is, szerettelek akkor is, midőn elkergettél magadtól . . .

Majd napokig feküdt önkívületben, meg se mozdult — mint egy halott. — De nem halt meg, elmúlt a láz, s rövid idő alatt bekövetkezett az, a mit az orvosok még csak remélni se mertek volna, túl volt minden veszélyen.

Elmúlt a láz, s lassan-lassan helyre állott a beteg egészsége. A láz elmúltával megnyugodott s midőn megismerte s megtudta, hogy ő virrasztott lázálmai felett, kezeit csókokkal elhalmozva mondott köszönetet feláldozásáért és könyörgött bocsánatáért.

Egészen elfelejtette azt a másikat s szívében ismét a régi, gyermek szerelem ébredt fel — még erősebben, mint valaha . . .

— És hat hónappal később megtartották az esküvőt . . .

a hazaszeretelnek s amelyben a főpásztor nevében hálás köszönetét tolmácsolván, Dessewffy Aurél gróft és feleségét a kegyelmes grófnét éltette. Nagy Emil, helybeli plébános a hitek soha el nem muló háláját tette le hódolattal a magas család színe elé. Majd Dessewffy Emil gróf éltette az új templom zseniális tervezőjét, Konrádi Lajos tábori lelkészt, aki válaszában a kegyelmes grófnét köszöntötte, mint akinek Nóra grófnőt sirató könyccseppjei — mint a tenger mélyén a kagyló ölen csendben félrehuzódó könyccsepp — megannyi gyöngyökké váltak, hogy belőlök templom épüljön az Urnak.

Az emlékezetes szépségű naphoz stilszerűen, jelentőségteljesen alkalmazkodott maga a nagy természet is: reggel gyönyörű napsugárban fürdött a sok-sok virág és trikolor, delfelé megindult és sűrűn hullott a fellegek könyzápóra. Hiszen napsugaras öröm és könyharmatos emlékezet borult egymás keblére, az új templomban ezen a kedves napon.

Viezer József.

H I R E K.

Az egri érsek válasza.

Múlt számunkban közöltük egész terjedelmében a nyiregyházi r. k. egyházat képviselő iskolaszék részvétiratát Samassa József dr. biboros egri érsek halála alkalmából, melyre Szmercsányi Lajos, az új egri érsek a következő köszönő átiratot küldötte meg Petrovics Gyula apát, esperes-plébánoshoz:

Főtisztelendő Apát, Alesperes Plébános Ur!

Meghatva küldöm benső köszönetemet a nyiregyházi róm. kath. egyház nevében hozzám intézett iratukért, melyben a mély-séges gyász fájó érzése szólal meg Istenben boldogult bibornok-érsek urunk elvesztése felett s az enyhületet nyújtó részvéte az én legnagyobb földi kincsétől megfosztott fiui szívemnek vigasztalására.

Jól tudom, a megboldogultnak főpásztori gondja, szeretete mily gyakorta és mily kivételes előszeretettel ölelte magához nyiregyházi hiteit. Fényes hajlékot emelt ő ott az Urnak, hogy általa a lelkeket Istenhez minél közelebb vigye. Ezt a vágyát nem olthatta ki a halál; él az a siron túl is, él aranymiséjének emlék-temploma által, mely az elhunyt főpásztor szíve szándéka szerint a jövő évszázadokon át is összekötő hid lesz a föld és ég között.

A nagy halott pedig, bizást hiszem, a nyiregyházi hitek hálás emlékezetében mindvégig élni fog.

Eger, 1912. évi augusztus hó 30-án.

Szmercsányi Lajos s. k.,
egri érsek.

— **Munkások ajándéka egy papnak.** Az ózdi gyári munkások Csepela Lajos dr. volt ózdi lelkészt, akit közelebbről Vencselőre helyeztek át plébánosnak, értékes aranykeresztel lepték meg. Csepela tizenhárom évig működött Ózdon s lelkes támogatója volt a keresztény munkás-egyesületnek.

— **Segédjegyzők országos gyűlése.** A Segédjegyzők és Községi Alkalmazottak Országos Egyesülete szeptember 17-ére országos gyűlést hívott össze. Ez a gyűlés sokkal látogatottabb lesz, mint a jegyzők gyűlése volt, mert azt a lehetetlen állapotot, hogy a nyolc középosztályt és tanfolyamot végzett segédjegyzők évi 1000 koronából tengődjenek és nem biztos előmenetelük, sem pedig nyugdíjigényük és állandósításuk ne biztosítható, a jegyzői kar sem hajlandó tovább tűrni.

— **Zoltán István főszolgabíró jubileuma.** Zoltán István, a nagykálói járás főszolgabírája, ez év októberében tölti be szolgabírói működésének 25-ik esztendejét. A főszolgabírót járásának közönsége nagyobb szabásu ünnepeltetésben óhajtja részesíteni. Az előkészítő-bizottság javaslata szerint nevére a járásbeli községek adakozásából egy 2000 koronás alapítványt tesznek a nagykálói főgimnázium mellett felállított internátusban s ezen kívül diszes emléktárggyal tisztelik meg. A jubileumi ünnepség októberben fog megtartatni.

— **A Kossuth-szobor leleplezése.** A nyiregyházi Kossuth-szobor leleplezése szeptember hó 19-re van kitűzve. A leleplezési ünnepély sorrendje a következő: 1. A dalárda éneke. (Hymnus.) 2. Megnyitó beszéd, tartja a szoborbizottság elnöke. 3. Ünnepi beszéd. 4. Szavalat. 5. A szoborbizottság elnöke átveszi és gondozás végett átadja a szoborművet Nyiregyháza város polgármesterének. 6. Koszoruk elhelyezése. 7. A dalárda éneke.

— **Sikkasztó tisztviselő.** Kárpáty Károly debreceni gépgyári tisztviselő pénzeket vett át a gyár részére. Ellenőrzéskor hiányt konstataáltak és Kárpáty kijelentette, hogy a hiányzó összeget a lakásáról elhozza. El is távozott s azóta nyomtalanul eltűnt. A cég feljelentette sikkasztás miatt. Eddig több ezer korona hiányt fedeztek fel.

— **Leánygimnázisták Nyiregyházan.** Értesülésünk szerint a helybeli főgimnázium kormányzó-tanácsa, a felekezeti főhatóság jóváhagyásától föltételezetten, ideiglenesen megengedte, hogy a főgimnázium azon osztályaiba, amelyekben hely van, a magántanulókat fölvevett leányok az előadásokra bejárhasanak. Annak közlése mellett, hogy a kedvezményben csak kiváló előmenetelű növendékek részesíthetők, helyénvalónak látjuk az érdekelt szülők figyelmét felhívni arra, hogy a megfelelő okiratokkal felszerelt kérvényüket f. hó 10-ének déli 12 órájáig a főgimnázium igazgatójához nyujtsák be. A bejáró magántanulókat a kor-

Tiszaberczeli téglá- és cserépfedőgyár

bármely mennyiségben szállít a nyiregyházi kisvasút bármely állomására, körkemencéjében égetett **kitünő minőségű**

I. oszt. téglát és sima, hódfarku cserepet.

Szabolcsi Közgazdasági Takarékpénztár r. t. Bethlen-utca 5. sz. és a Tiszaberczeli Téglagyár.

Áraink a nyiregyházi téglagyárak áraival egyezők s 1912. január 1-től kezdve április hó végéig a kisvasutak szállítási-díj-kedvezménye a vevőközönség javára is szolgál. Előjegyzéseket elfogadta

mányzótanács a vizsgálati díjakon felül, a nyilvános tanulókat terhelő összes díjak befizetésére kötelezi s fenntartja magának a jogot, hogy abban az esetben, ha a legfőbb hatósághoz intézett felterjesztése nem vezet az óhajtott sikerre, ezen, különben is ideiglenesen és feltételes jellegű engedélyt bármikor visszavonhassa.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: Csicseri Orosz Miklós cs. és kir. kamarás, neje boronkai Boronkay Gizella és fia Sándor; csicseri Orosz György cs. és kir. kamarás, m. kir. honv. huszárnagy; öz. csicseri Orosz Lajosné szül. gyerőmonostori báró Kemény Anna, fiai Károly és Pál ugy a maguk, valamint a nagyszámu rokonság nevében is mélyen megszorodott szívvvel jelentik feledhetetlen édesanyjuk, nagyanyjuk, illetve anyósuknak: öz. csicseri Orosz Sándorné szül. boronkai Boronkay Ilonának f. évi szeptember hó 4-én Fényeslitkében, életének 77-ik évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. évi szeptember hó 6-án délután 2 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint a fényes litkei családi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat e hó 7-én d. e. 9 órakor fog a fényeslitkei róm. kath. templomban az egek urának bemutatni. Fényeslitke, 1912. évi szeptember hó 4-én.

— **Aki színésznő akart lenni.** Márton Juliska 16 éves kis varróleány szüleinek lakásán öngyilkossági szándékkal magára lőtt. A golyó célt tévesztett és csak a leány balkarján ejtett jelentéktelenebb sebet. A leány szülei orvost hívtak, aki kimosta és bekötötte a sebet. Márton Juliska azért akart megválni az élettől, mert színésznő szeretett volna lenni, szülei azonban, akik egyszerű iparosemberek, nem engedték a sziniiskolába. A leány sebe néhány nap alatt begyógyul.

— **Brutális férj.** Hudák Mihály rozsréti napszámos az aratás óta folyvást féltékeny a feleségére és egyre gyötörte a szegény asszonyt. Tegnap aztán ugy összeverte a feleségét, hogy az áldott állapotban levő asszony súlyos beteg lett és kórházba kellett vinni. A brutális férj ellen megindult az eljárás.

— **Elsikkasztotta a „Népszava“ árát.** Hollerik Alajos debreceni elvtárs a Népszavát árusította. De most ugy gondalkozott, hogy Népszaváikat az aranycsikók sokasága ugyis majd fölveti — hát a befolyt 1540 koronát a nemzetközi megváltó szociáldemokrácia egészségére elmulatta. A debreceni kir. törvényszék két hónapi fogházra ítélte a Népszava kitűnő terjesztőjét.

— **Betörési kísérlet.** A betörők, mintha kipécézték volna maguknak Nyiregyházát, oly nagy ambícióval folytatják egy cseppet sem tisztelt mesterségüket. Alig mulik el hét, hogy a városban kisebb-nagyobb sikerrel ne követnének el betörést. Az éjjel a Májerszky-féle Széchényi-utcai házba akartak betörni, de egy, a vasut felől jövő társaság megzavarta őket munkájukban. Elmenekültek, anélkül, hogy valamit magukkal vihettek volna.

— **Nyiregyházi birtokosok figyelmébe.** Nyiregyháza város adóhivatala a következő hirdetés közlésére kért fel bennünket: Az 1909. évi V. t.-c. alapján felvett művelési ág változások és I. sz. mérnöki nyilvántartási jegyzék folytán Nyiregyháza városnál előállott új és régi kataszteri jövedelem eredménye közötti különbségről 1907—1911. évekre birtokosonként összeállított adókiegyenlítési kimutatások és ugyancsak a fentebb körülírt munkálatok folytán 1910. évre birtokosonként összeállított adókiegyenlítési kimutatás f. hó 9-től számított 8 napon keresztül közszemlére lesznek kitéve a városi adóhivatalnál. Figyelmeztetnek az érdekeltek, hogy ezen kimutatásokat ezen határidő alatt megtekinthetik és ha ezen utólagos kivetések ellen netalán alapos kifogásuk lenne, a hirdetéstől számított 30 nap alatt ez ellen a városi adóhivatali iktatói hivatalba beadandó felebbezéssel élhetnek. Nyiregyháza, 1912. szeptember 5. *Városi Adóhivatal.*

— **Szilágyi és Diskant** miskolci gépgyáros cég kitűnő könyökszerkezetű és víznyomású borsajtóira, valamint legújabb rovátkolt alumínium kuphengerű zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített Kossuth- és Hegyalja-borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczi ketős kosaru sajtók, melynél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vas részekkel, ami a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabok an is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. évi nagyváradi és az 1907. évi pécsi országos kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel s diszoklevéllel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

TANÜGY.

Tanítók jutalmazása. Szabolcsvármegye közige. bizottságának augusztus havi gyűlésén Lengyel József kir. s. tanfelügyelő a Kállay-féle ösztöndíj ez évi kamataival Bodnár Mihály rakamazi r. k. és Ferszigán József, nyiradonyi g. k. tanítókat javasolta kitüntetni, mint akik ezidő szerint leginkább kiérdemelték azt. A közige. bizottság a kir. s. tanfelügyelő javaslatát magáévá tette s nevezetteket az ösztöndíjjal kitüntette s azt részükre ki is utalványozta.

Méhészeti tanfolyam. A földművelési miniszterium Gödöllőn méhészeti tanfolyamot rendez, melyre tanítók is felvétetnek. Felhívja a tanfelügyelőség mindazokat, akik e méhészeti munkás-tanfolyamon részt óhajtanak venni, forduljanak bővebb felvilágosításért a kir. tanfelügyelőséghez, ahol is azzal készséggel szolgálnak.

Szigorubb eljárás a tanítók nyugdíjazására. A v. k. miniszter rendeletet bocsátott ki aziránt, hogy a tanítók nyugdíjaztatása körül a tanfelügyelőségek és közige. bizottságok szigorubbán járjanak el, mert vannak oly tanítók, akik 10—15 évi szolgálat után minden alapos ok nélkül nyugdíjba mennek. A jövőben a nyugdíjazások tehát tényleges ok (hajlott kor, betegség, testi gyöngeség stb.) alapján nyugdíjaztatnak a néptanítók.

Árvaházba felvétel. A debreceni or-

szágos tanítói árvaházba néh. Ligeti György volt mándoki rk. tanító Erzsébet nevű árvája felvétetett.

Szabadságolás. Zsák Andor nyirbátori áll. el. iskolai igazgató 6 havi szabadságidőt kért. Surányi Mária kótajifáll. tanítónő 4 havi szabadságot nyert.

Szabadoktatás jutalmazása Szabolcsvármegyében. Szabolcsban az elmúlt 1911—12. tanévben Anarcs, Mándok, Nyirmada, Apagy, Napkor, Feketehalom, Gégény, Nyiregyháza II. Manda-bokor, Tiszaladány, Lórántháza és Tiszadada községben tartottak szabadoktatási előadásokat a tanítók s több helyen a lelkészek is. Szabolcsvármegye kir. tanfelügyelője folyó évben a fenti szabadoktatási előadásokról jelentést tévén az Orsz. Szabadoktatási Tanácshoz, melynek folytán a vall.- és közoktatásügyi miniszter az előadásokat tartó tanítók és lelkészek részére összesen 816 koronát utalványozott tiszteletdíjjal.

Tanszersegély. A v. k. miniszter ur 2118—912. sz. alatt Szabolcsban a nyirtéti ref., nyirturái r. kath., kopócsapátii ref., besztereci ref., tiszabzdédi r. kath., ófehértói ref., kislétai r. kath., gyulaházai ref., nyirábrányi r. kath. és nagykállói r. kath. elemi népiskolákat ajándékozta meg iskolai tanszerekkel az Orsz. Paed. Könyvtár és Tanszermuzeum által.

Tanítóváltások a megyében. Garai Samu nyirbalkányi izr. elemi iskolai tanító jelen állásáról Bácsbodrogye megyébe távozott.

Balassa Etelka nyirbátori áll. iskolai tanítónőt a vk. miniszter Tétény községbe helyezte át jelen minőségben (Pest-m).

A nagyhalászi ujonnan szervezett izr. elemi iskolához Róth Ármin tanító lett megválasztva. A tiszaberceli ref. iskolához az iskolaszék Abaházy Vilm tanítónőt választotta meg.

Alapítva 1900. évben.

Gabulya Mihály

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó
— és plissézoló intézete —
Vay Ádám-u. 13. Bejárat Véső-u. felől.

Fest minden színre és gyászruhákat 24 óra alatt.

Vegyileg tisztít bármilyen ruhákat kifogástalanul.

Gallér és kézelők stb. hófehérre és tükör fényesre mos 5 nap alatt.

Plissézó 3 óra alatt.

Midőn szives megbizásait ké-
: : rem, vagyok mély tisztelettel : :
Telefon 248. sz.

Gabulya Mihály.

Ezüst éremmel és diszoklevéllel kitüntetve

— Gépészek, gazdák figyelmébe!
Használt legjobb gyártmányu marokrakó
aratógépek igen olcsón és részletfize-
tésre kaphatók Ráhrer Sándornál Deb-
recen, Piac-utca 43. sz., a Drécher
mellett.

1611/1912. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezennel köz-
hírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszék
17717/912. V. számú végzése által Grósz
Jenő és testv. debreczeni cég végrehajtató
javára 345 kor. 18 fill. tőke, ennek 1912.
év július hó 31. napjától számítandó 6%
kamatai és 12 korona hird. díjjal eddig ösz-
szesen 79 kor. 05 fill. perköltség követelés
erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás al-
kalmával bíróságilag lefoglalt és 1307 korona
19 fillérre becsült boltberendezés, rőfös áruk
és butorokból álló ingóságok nyilvános ár-
verés útján eladatnak.

Mely árverésnek a nyiregyházi kir. já-
rásbírósnak 1912. V. 1496/1. számú ki-
küldést rendelő végzése folytán a helyszínén,
vagyis Nyiregyházán, Bessenyei-tér 4. folytatva
Jókai-u. 4. sz. háznál leendő eszközölésére
1912. évi szeptember hó 19-ik napjának
délután 3 órája határidőül kütüzetik és ahhoz
a venni szándékozók ezennel oly megjegyzés-
sel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok
ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-c. 107.
§-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becs-
áron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az
1881. évi LX. t.-c. 108. §-ban megállapított
feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nyiregyházán, 1912. évi szept. hó
5. napján.

Oláh Gyula,
kir. bir. végrehajtó.

Thalvizer és Németh

keresk. ipari bankbizományi és
ingatlan adás-vételi vállalata

Debreczen, Hatvan-utca 70. sz.

Eladó igen jó menetelű hentes
üzlet, haláleset miatt kedvező fizetési
feltételekkel Debreczenben.

Ondódon, Pacon, Halápon ki-
tűnő tanyabirtok.

Több kisebb-nagyobb ház.

Szilágymegyében 483 hold birtok.

Szabolcsmegyében 165 hold jó
birtok.

Hajdubagason jó termő, több
rendbeli szőlő.

Pénzt szerzünk előleg nélkül,
kedvező feltételekkel.

Pénzt elhelyezünk teljes fedezet
mellett.

Foglalkozunk a bankügylet kö-
rébe vágó mindennemű üzletek lebo-
nyolításával; földek, házak, birtokok
bérbeadásával; gőzmalmok vételével;
erdő és egyéb ingatlanok adás-véte-
lével; szabadalmak javításával, fi-
nancirozásával; mindennemű sorsje-
gyek vételével, eladásával részletfize-
tés mellett is.

Hordót, kádát

kivánság szerinti méretben első-
rendű és erős gyártmányban, bér-
mentve szállít minden állomásra

Alföldi Hordógyár
R.-T. Debrecen,

Sziv-utca 32. sz. (Ispotály-templom mellett.)
Sürgőnycim: Alföldi Hordógyár. Telefon 617.

BORSAJTÓINK ÉS SZŐLŐZUZÓINK

nem piacra szánt vásári áruk, de fontos gazdasági cél-
juknak mindenben megfelelő, tökéletes gyártmányok!!

▼ Aki nekünk idegen présből vett olyan friss sajtólásu törkölyt ▼
tud hozni, melyből mi ne volnánk képesek még bőséges
nedvet szorítani, — ingyen választhat sajtóink közül.

DEBRECENI VASÖNTÖDE ÉS GÉPLAKATOSSÁG

DEBRECEN, HADHÁZI-UTCA 22. SZÁM.

Alapított az 1892. évben.

Eladás egyedül a gyártelepen.

Feltétlen jótállás minden egyes darabért, még alkatrészekért is!

Ritka alkalom!

Egy nagy gyári raktár sok ezer pompás, ne-
héz, csinos tarkaszélű

„TIGRIS“ flanell-takaró

eladásával bizott meg. E meleg és tartós ta-
takarók, melyeknek hossza kb. 190 cm., szé-
Ne késsen ön tehát, hanem azonnal rendelje

lessége 140 cm, minden háztartás számára alkalmas.

4 drb „Tigris“ flanell-takarót

csomagolással és portóval
együtt, minden ráfizetés nél-
kül, bérmentve és utánvétellel

9 K 85 fillérért.

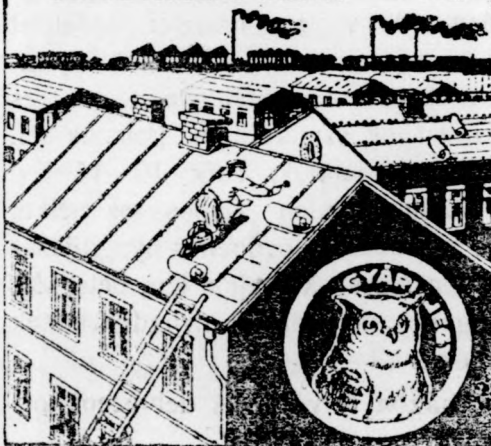
Nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy a küldeményel mindenki meg lesz elégedve és bizalom-
mal tehet megrendelést. Kicserélés mindenkor megengedve.

Fräulein Margarete Ahrens, Wiesbaden Waterloostrasse 4.

981

KOLLARIT-

BÖRLEMEZ RUGANYOS, VIHAR-
BIZTOS és IDŐTÁLLÓ
SZAGTALAN FEDÉ

„Kollarit“-börlemez

kaucsuk-kompozícióval bevont fedéllemez,

„Kollarit“-börlemez

mezőgazdasági és gyári épületekre a legalkalmasabb.

„Kollarit“-börlemez

vizhatlan, a legnagyobb viharok ellentáll.

„Kollarit“-börlemez

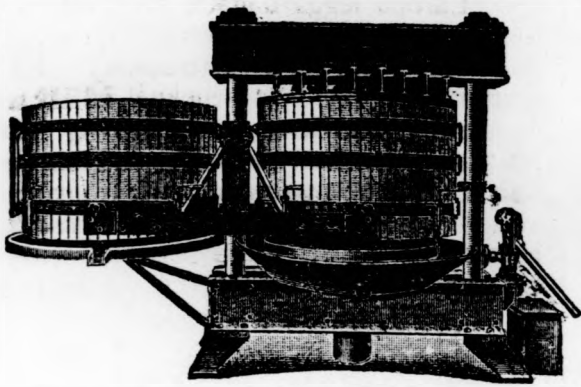
nem kell mázolni és így fentartási költséget nem igényel.

Kapható:

32-20-7

WIRTSCHAFTER ARMIN
vaskereskedőnél Nyiregyházán.

1902. országos gazdasági kiállítás, Pozsony, I-ső díj, aranyérem. 1902. borászati kiállítás, Eger: 1. díszoklevél és aranyérem. 1901. temesvári kiállítás I. díj díszoklevél. 1906. Nagyvárad: I. díj díszoklevél.

Bor sajtók

Legújabb rendszerű „Könyök-szerkezetű”, „Kossuth”, „Hegyalja”, „Mabille” és „Aczél-orsós”, a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű,

viznyomású (hidraulikus) kettős kosaru sajtók,
nagyüzemi préseléshez.

Sajtóink főelőnye: A must sohasem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Borsajtóink az 1907. évi pécsi kiállításon aranyérem és díszoklevéllel kitüntetve.

Szőlőzúzók és bogyzók! Legújabb alumínium kuphengerű szőlőzúzógépek.

Szilági és Diszkant gépgyára
Miskolcson.

Villanyvilágítási berendezéseket,
villanyvilágítási felszereléseket,
valamint magántelefon és
villanycsengőbevezetéseket

Mérnöki látogatás és költségvetés díjtalan.

elvállal olcsón és teljes jótállás mellett

HERSKOVITS GYULA

elektrotechnikai vállalata

Nyiregyháza, — Széchenyi-tér.

27

Csillárok és égőtestek raktáron.

Ma már mindenki tudja, hogy legjobb az Erényi S. „Rádium” Sósborszesz

mert a legtökéletesebb, legmegbízhatóbb háziszor. — Törvényesen védve. — Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájviz és bőrápolószer, egy pár csepp a mosdó- és fürdővizbe öntve, kitűnő hatása. Ne hiányozzon egy háztartásból sem.

Rapható mindenütt 44 fillér, 1 korona 10 fillér és 2 korona 20 filléres üvegekben.

Erényi Sándor-féle RÁDIUM
sósborszesz vállalat 1073

Telefon 273. Nyiregyháza Egyház-u. 10.

Aki egyszer megpróbálja sohasem használ mást!

Minden jó gazdasszony
= próbálja meg a =
HOFFMANN-féle
☞ pörkölt kávé ☞

Alapított 1902. évben.

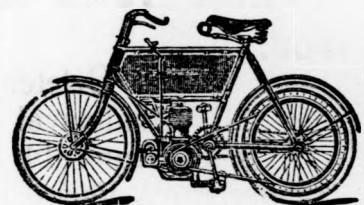
25—20

ROSENBERG ÉS HAMMER

varrógép- és kerékpárkereskedése

Debreczen, Piac-utca 8. szám.

(A kereskedelmi palotában.)

Az elismert
legjobb

Viktória

kerékpárok
egyedüli
elárúsítása.

Szakszerű javítóműhely.

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

és Gyári KÉMÉNY-TÉGLÁK

csak a

Karcagi Ágyagiparnál,

Karczagon szereshető be,
hol egyes waggonrakomá-
nyok is megrendelhetők. 22

Üzlet-áthelyezés.

Ifj. Lakatos Lajos cipőüzlet
czég, üzlethelyiségét a
Kossuth-térről SAJÁT
HÁZÁBA helyezte át.
Liliom-utca 18. (Bujtos).

Szenved ön? Bántja a köszvény? Fáj a feje vagy foga? Vannak fájdalmai a karokban vagy a lábszárakban? Fáj a dereka vagy háta? Akkor próbálja meg a világhírű

Oroszlán menthol sósorszeszt

a háziszerek királyát, mely erősebb és hatásosabb mint bármely más sósorszesz készítmény. Egy eredeti üveg ára csak

44 fillér.

Nagy üveg 1-10 fill., óriási üveg 2-20 fillérbe kerül minden gyógyszerárban vagy üzletben

Főelárusítás:
Nagy Kálmán
gyógyszertárban
Nyiregyházán.

Félix-gyógyfürdő.

Téli és nyári gyógyhely
::: Nagyvárad mellett. :::

Európa leggazdagabb forró kén-
forrása, vízhőfoka 50° Celsius. Gyógyjavalat
fürdő alakjában, **csusz (reuma)** és **kösz-
vény** ellen. Női betegségeknek, **idült méh**
és **petefészek-gyulladások**, **méh-
hurut medencebeli sejtszövet-
lob** és **izzadmányoknál**. Ivógyógymód
alakjában idült **gyomorbántalmaknál**
makacs székrekedésnél máj- és
epehólyag betegségeknek, **sárgaság**
és **epeköveknél** meglepő gyógyhatás.
Tükr-, kád-, mór-, szénsav- és iszapfürdők.

1908. évben 8600 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár,
250 kényelmes lakószoba, kitűnő vendéglők,
jutányos étlap árak. Állandó elsőrendű ci-
gányzene, vasárnaponként katonazene, tennis-
pálya, gondozott sétautak, fenyőerdő, 200
holdas park. Május 1-től 16 vonat közle-
kedik naponta.

Posta-távirda. Interurban-telefon.
Kurtaksa és zenedij nincs. — Prospektust küld
az igazgatóság.

Nyiregyháza legna- gyobb választéku butorárúháza

Alapítva 1903.

Pazonyi-u. 10.

Üzletemet kibővítése
alkalmával teljesen ujonnan
a legdivatosabb kivitelű butorokkal be-
rendeztem a fővárosi minta szerint. Állandóan
raktáron tartok fényezett kőris, cseresznye, jávor, paliszán-
der, mahagoni és más különféle anyagokból készült részben
saját készítményű háló, ebédlő, uri és női szalon berendezéseket, vas,
félrész és egész réz háló- és vendégszoba berendezéseket, ugy-
szintén egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat (tömör
fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható, de rak-
táron levő különféle butorokat is **utól-
érhetetlen olcsó árban**

árusítok.

Üzletem szombaton és izr. ünnepnapokon zárva.
Raktáron állandóan 200 különféle lak-
berendezés található. 16

Tisztelettel

Glück Jenő.

Butor

a legegyszerűbbtől a legválasztéko-
sabb izlésűig mindenféle fából. Kész
menyasszonyi berendezések, valamint
külön szobák, vagy egyes darabok
szolid ár és pontos kiszolgálás mellett
a legmegbízhatóbban kaphatók

Lefkovits Zsigmond

butorraktárban
Nyiregyháza,
Kossuth-tér (törvénytársasági palota mellett.)

Népbiztosítási szervezetünk részére

KERESÜNK

az ország minden helyisége részére
képviselőket. Szakismeret nem szükséges,
mint mellékfoglalkozás is üzhető. —
Könnyű és becsületes mellékkereset!
Ajánlatok az

Eszéki Kölcsonös Segélyző Szövetkezet
Igazgatóságához **E s z é k**, intézendők.

Kovács Gyula

mübutorgyáros
DEBRECZEN,
butorcsarnokát Hu-
nyadi-u. 17. sz. alól

a Csapó- és Piacz-utca sarokra

(Takarék és Hitel-
intézet Részvény-
társaság első eme-
letére) helyezte át.